

کمبود توان فراوری زعفران، خام فروشی این محصول را ناگزیر کرده است

رییس پژوهشکده زعفران دانشگاه تربت‌حیدریه گفت: از مجموع تولید سالانه ۴۰۵ تن زعفران در ایران در بهترین حالت فقط توان فراوری ۳۰ درصد این محصول را داریم لذا در شریط کنونی چاره‌ای جز خام فروشی زعفران وجود ندارد.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی، به نقل از ایرنا؛ دکتر حامد کاوه افزود: در بخش خشک کردن زعفران با عیار بالا تجربه خوبی داریم زیرا در سال‌های اخیر دستگاه‌های جدید خشک کن ساخته‌ایم و از این بابت هیچ مشکلی نداریم.

وی ادامه داد: گام بعدی، سرمایه‌گذاری روی ماشین آلات برداشت گل است که اغلب در فصل برداشت به دلیل برودت هوا یا بارش نزولات آسمانی و نیز کمبود کارگر در زمان اوج برداشت، کشاورزان با مشکلات زیاد مواجه می‌شوند اما اگر دستگاه‌های مکانیزه برداشت در اختیار کشاورز باشد با صرف هزینه کم و زمان اندک می‌تواند برای برداشت اقدام کند.

عضو هیات علمی دانشگاه تربت‌حیدریه گفت: حوزه دیگری که در آن نیازمند سرمایه‌گذاری هستیم حوزه فناوری در بخش پاک کردن گل و

تفکیک علمی و استفاده تجاری اجزای آن است.

کاوه با بیان این که در شرایط کنونی گل زعفران با دست پاک می‌شود و بعد از جدا کردن کلاله، گل‌ها به سطل زباله ریخته می‌شود افزود: اگر سرمایه‌گذاری اولیه در جدا کردن کلاله از گل خوب انجام شود می‌توان از مواد سایر بخش‌های گل هم بهره‌مند شد.

وی ادامه داد: اگر مجهز به سیستم مکانیزه تفکیک اجزای گل زعفران باشیم قادر خواهیم بود علاوه بر استخراج مواد مثمر از گلبرگ، از بساک (پرچم زرد رنگ) زعفران نیز در صنعت رنگ و داروسازی بهره ببریم.

رییس پژوهشکده زعفران دانشگاه تربت‌حیدریه گفت: ما دانش فنی در این زمینه را داریم و می‌دانیم این اقدامات باید در چه دمایی انجام شود، اما تجهیزات آن را در اختیار نداریم.

کاوه با بیان این که اکنون در ایران فقط دانشگاه شهید بهشتی و پژوهشکده عطر و اسانس کاشان مجهز به این تجهیزات آن هم در حد انجام امور آزمایشگاهی هستند افزود: این دستگاه نمونه داخلی ندارد و اکنون قیمت آن نزدیک به ۳۰ میلیارد ریال است و از سوی دیگر هزینه نگهداری آن نیز بسیار زیاد است در حالی که ما نیازمند دستگاهی برای انجام امور صنعتی و در تناژ بسیار بالا هستیم.

وی ادامه داد: شایسته است برنامه‌ریزان کشور چنانچه به دنبال رفع این مشکل هستند، اعتبارات لازم را در اختیار دست اندرکاران قرار دهند.

رییس پژوهشکده زعفران دانشگاه تربت‌حیدریه گفت: میزان نیاز صنایع غذایی ایران به زعفران سالانه بین ۶۰ تا ۷۰ تن است و با توجه به میزان تولید فقط ۳۰ درصد میزان تولید را می‌توانیم در داخل مصرف کنیم و برای بقیه آن باید فکر اساسی کرد.

کاوه افزود: البته به کار بردن لفظ خام فروشی برای زعفران نیز درست نیست زیرا این محصول از زمان برداشت تا عرضه به صورت خشک در بازار، چند مرحله فراوری می‌شود که این عملیات، زعفران را از حالت خام‌فروشی خارج می‌کند.

او با بیان این که فراوری زعفران و تبدیل آن به محصولات و کالاهای با ارزش از سال ۹۵ تا امروز مطرح بوده است ادامه داد: در شرایط

کنونی و با در نظر گرفتن امکانات موجود ظرفیت فراوری ۴۰۵ تن زعفران در سال را نداریم.

عضو هیات علمی دانشگاه تربت‌حیدریه گفت: بر این اساس اگر بخواهیم امروز به اسم فراوری زعفران، محدودیت عرضه ایجاد کنیم در نخستین قدم تنها کسی که از این اقدام زیان می‌بیند کشاورز است زیرا برای صادرکننده تفاوت نمی‌کند زعفران را به صورت خشک یا به شکل کالا یا دارو صادر کند و در هر ۲ حالت سود خودش را خواهد برد.

کاوه افزود: گواه این ادعا آن است که پیشتر یک کشاورز می‌توانست محصول خود را به یک آزمایشگاه معتبر داده و بعد از کسب تاییدیه استاندارد، محصولش را از طریق پست تا سقف ۵۰۰ گرم ارسال کند و این بدان معنا بود که وی قادر بود با کمک فن بازاریابی در آن سوی مرزها برای خود مشتری کوچکی پیدا و آن میزان زعفران را صادر کند اما قانون تغییر کرده و امروز میزان حمل زعفران از طریق پست به ۱۰ گرم کاهش یافته و در عمل این بخش از درآمد کشاورز از بین رفته است.

وی ادامه داد: از سوی دیگر پارسال تعاون روستایی ۶۰ تن زعفران درجه یک را خریداری و انبار کرد اما نتوانست بفروشد لذا امسال زعفران را به بازار عرضه کرد و این باعث شد قیمت زعفران کاهش یابد و در نتیجه بسیاری از کشاورزان زعفران خود را شخم زدند زیرا هزینه برداشت و پاک کردن آن زیاد بود و مقرون به صرفه نبود.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه فراوری زعفران نیازمند برنامه‌ریزی سه تا پنج ساله است گفت: باید به شکلی این اقدام انجام شود که با قوانین سخت‌گیرانه به کشاورز زیانی وارد نشود.

کاوه افزود: طی ۲ سال گذشته هزینه تولید یک کیلوگرم زعفران ۸۴ میلیون ریال بوده است که این رقم در سال گذشته به هر کیلوگرم ۹۷ میلیون ریال رسید و در سال زراعی جاری با توجه به افزایش نهاده‌های دامی دستکم ۲۰ درصد افزایش خواهد یافت و لذا هزینه تولید و عرضه یک کیلوگرم زعفران نگین آن قدر زیاد خواهد شد که اگر کشاورز آن را دستکم کیلویی ۱۵۰ میلیون ریال نفروشد، کشت زعفران برایش مقرون به صرفه نخواهد بود.

مرکز شهرستان ۲۲۵ هزار نفری تربت‌حیدریه در ۱۵۰ کیلومتری جنوب مشهد قرار دارد.

سرویس خبری: صنعت غذا

منبع: ایرنا